

A MÁV-telep földszintes házai

A Máv-telep

A településképpen és a helyi társadalomban ez a telep és az ott lakók közössége jól körülhatárolhatóan elkülönült Rákospalota más részeitől. Egykori határai a mai Széchenyi-Rákos-Wesselényi-Vasutastelep utcák. Az Istvántelki Főműhely lakótelepeként épült föl. Közvetlen előzménye volt ennek, hogy a MÁV 1901-ben a vasút túloldalán, a Villasor alatt megvásárolt egy területet gróf Károlyi Istvántól, s ide költöztette az addig a Nyugati pályaudvar mögött működő, de azt már kinövő javítóbázisát. A magasabb jövedelmű MÁV-tisztviselők ekkor kezdtek telket vásárolni a Villasoron, Palotaújfaluban és a Széchenyi-telepen. Ekkor született meg a terv a szerényebb jövedelmű vasúti alkalmazottak számára építendő lakótelepről is.

Az építkezés két ütemben zajlott. Először a földszintes házak épültek föl, a ma is álló telepi katolikus templom körül. Szerény, egyszerű bosztású házak, négy lakás egy épületben. Vezetékes víz szolgált a lakókat (évtizedekig kurióuzum volt a településen). Épülettömböket vett körül a jellegzetes öntöttbeton vasúti kerítés, s minden lakáshoz tartozott kertes telekrész, melyeket egymástól élősövény választott el.

1914-től kezdték építeni az újabb, immár kétemeletes házakat a telepen. Ezek a lakások szintén egy-, illetve kétszobásak, de elegánsabbak voltak, mint a földszintes házakban lévők. Nagy előszoba, világos, szép konyha, éléskamra, vécé volt bent a lakásban, fürdőszoba még ide sem épült.

Kiváltság volt itt lakni. Olcsó lakbérért, a MÁV pénzén gondozott, karbantartott épületekben, és az állandó, szintén a MÁV által finanszírozott egészségügyi alapellátás is biztosított volt.

A MÁV-telep hatvan házában a telep fénykorában, a 20-30-as években 1862 ember élt. Állami elemi iskolája 1910-ben kezdte meg működését. Az iskola és az egyház szervezte a közösségi és kulturális élet eseményeit: műkedvelő színelőadásokat, a tudományt népszerűsítő felolvasásokat, műsoros esteket rendeztek egyrészt az iskolaépületében, másrészt a főműhely kultúrházában.

A sokáig vonzó, már-már exkluzív lakónegyednek számító telep egykori fénye régen megkopott már. Ma már alig hihető, hogy valaha is rehabilitálják ezt a negyedet. Kár érte.